

MINISTERSTVO
ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Efektívne využívanie priestorových údajov a ich služieb

Martin Koška
Ministerstvo životného prostredia

Nevyhnutnosť objasnenia niektorých skratiek 😊

- INSPIRE - Infrastructure for spatial Information in the European community
- NIPI - Národná infraštruktúra pre priestorové informácie
- RPI – Register priestorových informácií
- NG – Národný geoportál

- Harmonizácia, Interoperabilita

Ako efektívne využívať priestorové údaje

- Údaje sú zbierané iba raz a na takej úrovni kde sa to deje najefektívnejšie
- Možnosť bezproblémovo kombinovať priestorové údaje z rôznych zdrojov a zdieľať ich medzi mnohými užívateľmi a aplikáciami
- Priestorové údaje vytvárané na jednej úrovni štátnej správy a používané ďalšími úrovňami
- Priestorové údaje sú dostupné za podmienok, ktoré nebudú obmedzovať ich rozsiahle používanie
- Jednoduchšie vyhľadávanie dostupných priestorových údajov, vyhodnotenie vhodnosti ich použitia na daný účel a sprístupnenie informácie za akých podmienok je možné tieto údaje použiť

Obmedzenia prístupu k priestorovým údajom

- Vlastnícke práva a obmedzujúce licenčné podmienky (minimálne využívanie CC licencovania, datasetov pre s neobmedzeným používaním)
- Neznalosť možnosti prístupu a využitia priestorových údajov pre rôzne použitie (jednotlivé typy služieb priestorových údajov)
- Technologická zastaralosť – softvér pre priestorové údaje sa rýchlo vyvíja, komplexné open-source riešenia
- Neochota sprístupňovať
- Nedostatok finančných prostriedkov

Nevyhnutnosť zabezpečenia prístupu k priestorovým údajom

- Záväzné legislatívne prostredie – zriadenie národnej infraštruktúry pre priestorové informácie v zmysle smernice EÚ
- Potreby verejnej správy, výskumu, občanov (tretích strán)
- Potreby EÚ

Čo priniesla legislatíva INSPIRE

- Kvalitná legislatíva a návody na implementáciu
- Definovanie opisu priestorových údajov (metaúdajov)
- Definovanie štruktúry údajov (tematické rozdelenie, údajové špecifikácie)
- Definovanie zabezpečenia/licencovania prístupu k údajom
- Definovanie služieb k priestorovým údajom (sieťové služby - vyhľadávacie, zobrazovacie, ukladacie, transformačné)
- Definovanie minimálnych výkonnostných charakteristík sieťových služieb a ich dostupnosti
- Definovanie monitorovania (kontroly) dodržovania jednotlivých predpisov
- Štandardy

„Efektívne“ využívanie priestorových údajov v SR

- Autonómne geoportály samospráv s jednoduchou funkcionalitou a relatívne malým množstvom sprístupňovaných údajov
- Obmedzené využívanie služieb priestorových údajov, využívanie lokálnych súborov priestorových údajov
- Slabá informovanosť zo strany tretích strán o možnostiach získania prístupu k údajom
- Obmedzené znalosti v oblasti INSPIRE a NIPI

Sprístupnenie údajov v súčasnosti

I – 1	Súradnicové referenčné systémy	ÚGKK SR
I – 2	Sústavy súradnicových sietí	ÚGKK SR
I – 3	Geografické názvoslovie	ÚGKK SR
I – 4	Správne jednotky	ÚGKK SR
I – 5	Adresy	MV SR - RA
I – 6	Parcely katastra nehnuteľností	ÚGKK SR
I – 7	Dopravné siete	MDPT SR
I – 8	Hydrografia	MŽP SR
I – 9	Chránené územia	MŽP SR
II – 1	Výškové modely zemského povrchu	MŽP SR ; MO SR ; ÚGKK SR
II – 2	Krajinná pokrývka	MŽP SR ; MPRV SR
II – 3	Ortofotosnímky	ÚGKK SR
II – 4	Geológia	MŽP SR

Sprístupnenie údajov v súčasnosti

Príloha	Názov témy	Povinná osoba
III – 1	Štatistické jednotky	ŠÚ SR
III – 2	Budovy	ÚGKK SR ; MH SR ; MV SR
III – 3	Pôda	MPRV SR
III – 4	Využitie územia	MPRV SR, MŽP SR
III – 5	Ľudské zdravie a bezpečnosť	MZ SR ; MŽP SR
III – 6	Verejné a štátne služby	MŽP SR ; MH SR ; MV SR
III – 7	Zariadenia na monitorovanie životného prostredia	MŽP SR
III – 8	Výrobné a priemyselné zariadenia	MH SR ; MŽP SR
III – 9	Poľnohospodárske zariadenia a zariadenia akvakultúry	MPRV SR
III – 10	Rozmiestnenie obyvateľstva - demografia	ŠÚ SR
III – 11	Spravované/obmedzované/regulované zóny a jednotky podávajúce správy	MŽP SR
III – 12	Zóny prírodného rizika	MŽP SR ; MV SR
III – 13	Atmosférické podmienky	MŽP SR
III – 14	Meteorologické geografické prvky	MŽP SR
III – 15	Océanografické geografické prvky	
III – 16	Morské regióny	
III – 17	Biografické regióny	MŽP SR
III – 18	Habitapy a biotopy	MŽP SR
III – 19	Výskyt druhov	MŽP SR
III – 20	Zdroje energie	MH SR ; MŽP SR
III – 21	Ložiská nerastných surovín	MH SR ; MŽP SR

Perspektívy z hľadiska gestora NIPI – MŽP

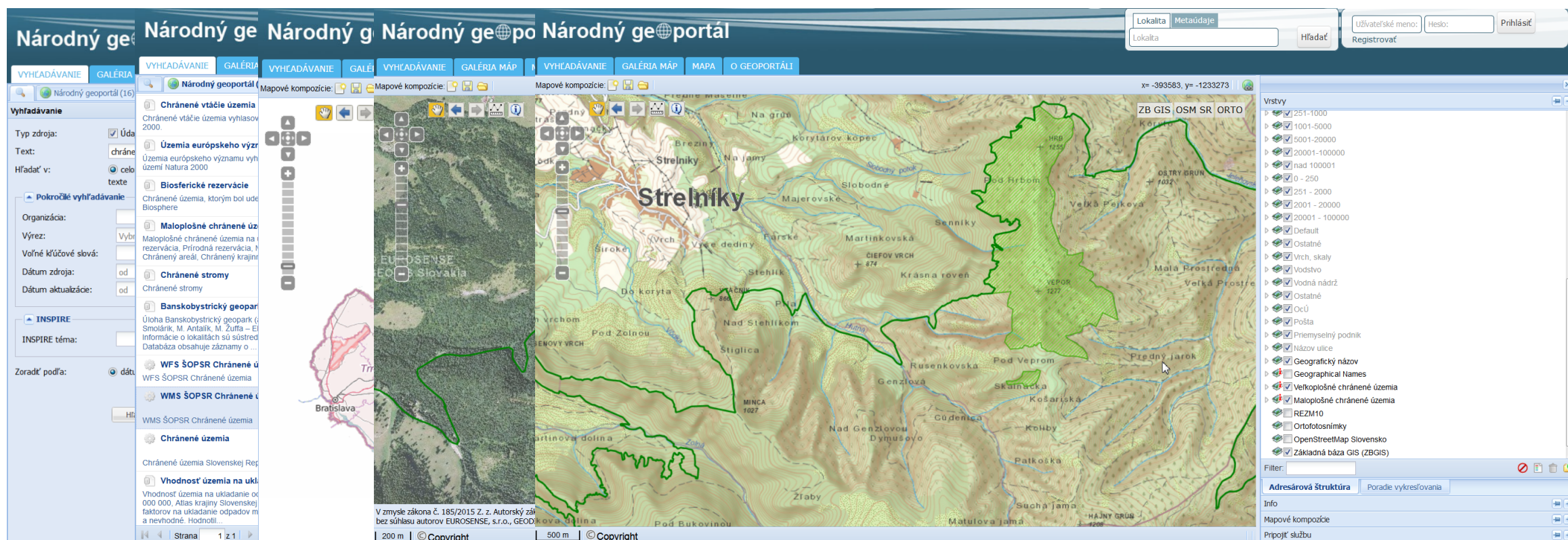
- INSPIRE a NIPI priamo v gescii štruktúr MŽP
- Implementácia NIPI jednotlivými povinnými osobami
- Prevádzka RPI
- Prevádzka NG
- Rozvoj RPI z hľadiska sprístupnenia súborov/služieb priestorových údajov
- „Umiestnenie“ jednotlivých údajov a služieb do rovnakého menného priestoru – konštantný názov a koncový bod prístupu
- Zjednotenie prístupu k RPI/NG – jeden tenký klient

RPI – register priestorových informácií

- <https://rpi.gov.sk>
- V súčasnosti iba metaúdaje – snaha o kompletný popis metaúdajmi, katalógová služba (plánovaný rozvoj RPI)
- Role užívateľov - neregistrovaný, prispievateľ, administrátor
- Register povinných osôb
- Každý metaúdaj po validácii prejde validáciou JRC validátorom
- Katalógová služba RPI - národná katalógová služba SR
- Jednoduché odfiltrovanie metaúdajov pre EK
- Generovanie monitorovacej správy pre EK
- Kolaborácia s nástrojmi EEA pre monitoring a reporting

Príklad použitia NIPI – Chránené územia v národnom geoportáli

- Nasadenie zobrazovacej služby do aplikácie pre verejnosť

Záverom

- Využívajte údaje z jedného zdroja použitím mapových služieb
- Dôkladne sa oboznámte s metaúdajmi – opisom použitých údajov a služieb
- Pripomienkujte, kontaktujte nás pre neustále zlepšovanie kvality údajov a prístupu k nim

Dakujem za pozornost'

- <http://inspire.gov.sk>
- <http://geoportal.gov.sk>
- <https://rpi.gov.sk>
- martin.koska@enviro.gov.sk